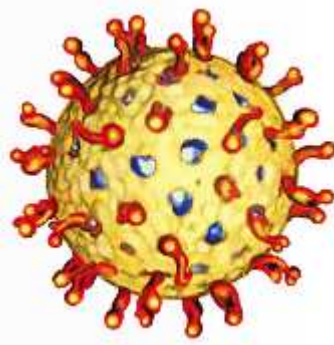


# Rotawirusy

Jak z nimi walczyć?



Nazwa rota- związana jest z ich kształtem przypominającym koło (łac. rota = koło). Są znane od kilkudziesięciu lat, zidentyfikowano siedem głównych grup, z czego trzy (A, B i C) są zaraźliwe dla ludzi; grupa A jest najbardziej powszechna.

**Rotawirusy** to bardzo niewielkie rozmiarem (ok. 75 nm średnicy) zakaźne cząsteczki. Mimo małego rozmiaru są tak groźne, że na całym świecie z ich powodu ginie co roku od 450 do 600 tysięcy dzieci. Badania epidemiologiczne dowodzą, że rotawirusy występują tak powszechnie, że prawie każde dziecko przed ukończeniem 5 roku życia ulega jego zakażeniu.

## Symptomy

Przyczyny i objawy zakażenia są bardzo charakterystyczne. Można się nim zarazić drogą oddechową (wdychając skażone powietrze), jak również drogą pokarmową (np. wskutek ssania skażonych przez rotawirusa palców). Po przejściu przez jamę ustną cząsteczki wirusa pokonują przełyk i żołądek, z którego docierają do jelita cienkiego. Po okresie wylegania, trwającym 1-3 dni, pojawia się zwykle niewielka gorączka oraz wymioty, niekiedy bardzo intensywne, trwające jednak zwykle nie dłużej niż 24 - 48 godzin. Zaraz potem lub wraz z wymiotami dziecko zaczyna oddawać wodniste, niekiedy tryskające stolce. Bardzo nasilona biegunka prowadzi w ok. 83% przypadków do odwodnienia. Jeśli tylko zdoła się opanować odwodnienie, choroba ustępuje samoistnie w ciągu 3 - 9 dni. Niekiedy, jeśli dziecko miało już kontakt z rotawirusem lub było szczepione, przebieg choroby może być niezwykle łagodny i objawiać się może jedynie jednorazowymi wymiotami i pojedynczym lub kilkoma wolnymi stolcami.

## Powikłania

Najczęstszym powikłaniem zakażenia rotawirusowego jest odwodnienie i zaburzenia wodno-elektrolitowe mogą też wystąpić drgawki gorączkowe, zmiany w ośrodkowym układzie nerwowym, podwyższenie transaminaz, należą do wyjątkowej rzadkości. Do ważnych i wciąż nierzadkich powikłań biegunki rotawirusowej zaliczyć trzeba hospitalizację i to zwykle małego dziecka. Jest ona źródłem poważnego stresu zarówno dla rodziców czy opiekunów jak i samego dziecka. Choroba dezorganizuje życie rodzinne i zawodowe, niekiedy nawet na kilka dni. Zauważmy, że rotawirus jest chorobą zakaźną, co powoduje ciąg zakażeń rodzinnych, gdzie poszczególne osoby (rodzice, rodzeństwo, dziadkowie) zachorowują na biegunkę rotawirusową w odstępach 2-3 dniowych.

## Grupa ryzyka

Rotawirusami zagrożone są najmłodsze dzieci, ale niekiedy i dorośli (najbliżsi) ulegają temu zakażeniu. Szczególnie często chorują jednak dzieci uczęszczające do żłobka, przedszkola oraz młodsze rodzeństwo tych dzieci. Ze względu na trudności z karmieniem oraz łatwością



odwadniania się, szczególnie ciężko przechorowują zakażenia rotawirusowe niemowlęta. Stąd warto pomyśleć o szczepieniu wcześniej.

### **Szczepienia ochronne**

Dziecko najlepiej zaszczepić już na pierwszej obowiązkowej wizycie szczepionej w 6 tygodniu życia a najpóźniej do końca 6 miesiąca życia. Warto o szczepieniu pamiętać u dzieci od urodzenia obciążonych chorobami przewlekłymi dotyczącymi układu krążenia czy oddechowego, gdyż te dzieci szczególnie źle znoszą odwodnienie towarzyszące bieguncie rotawirusowej.

Szczepionka przeciwrotawirusowa jest jednym z najnowszych osiągnięć w tej dziedzinie. Największe znaczenie ma i będzie ona miała w krajach rozwijających się, jednak i w krajach rozwiniętych, takich jak Polska może, przy masowym stosowaniu, znacznie ograniczyć liczbę hospitalizacji, wizyt ambulatoryjnych i cierpień związanych z biegunką rotawirusową. Efektów dotychczas prowadzonych w Polsce szczepień przeciwrotawirusowych nie sposób ocenić, ze względu na małą ich skalę i tylko jednostkowe korzyści.